

Toets “Terug in de Tijd”- Menkemaborg

1. Je bent in de Menkemaborg geweest.
Schrijf in je eigen woorden op wat een borg is.
2. Woonden Gerhard en Susanna het hele jaar op de Menkemaborg?
Leg uit.
3. Gingen Gerhard, Susanna en Fieke naar school?
Leg uit.
4. a. Waar sliepen Gerhard, Susanna en Fieke?
b. Wie sliep er in het mooie hemelbed in de Slaapkamer?
5. Waar was de badkamer in de Menkemaborg? En de wc?
Leg uit.
6. Waarom wordt de tijd dat Gerhard en Susanna leefden de Pruikestijd genoemd?
7. Noem drie dingen die er toen niet waren, maar die je nu heel gewoon vindt (zoals een badkamer en een douche).
8. Koffie was een drank die men vroeger niet kende. In de tijd van Gerhard en Susanna had men deze drank net ontdekt. Noem nog een andere drank die nu heel gewoon is, maar voor hen iets heel bijzonders was.
9. In de Menkemaborg heb je heel veel mooie schalen, borden, kopjes en vazen gezien. Deze voorwerpen kwamen niet uit Nederland.
 - a. Waar komen deze voorwerpen vandaan?
 - b. Hoe werden ze vervoerd?
10. In welke taal kregen Gerhard en Susanne les?
En waarom?

antwoorden:

1. Een borg is een buitenhuis van een rijke familie in Groningen. Een borg is vroeger een steenhuis geweest, een versterkt huis waar mensen konden schuilen bij gevechten of heel slecht weer.

2. Gerhard en Susanna woonden alleen in de zomer op de Menkemaborg. Het was een zomerverblijf, in de winter woonden ze in de stad Groningen.

3. Nee, ze gingen niet naar school. Gerhard kreeg les van een gouverneur, Susanna van een gouvernante en Fieke moest gewoon werken in de keuken. Gerhard mocht later doorstuderen en zou naar de Universiteit gaan, maar meisjes als Susanna gingen niet naar de Universiteit.

4. a. Gerhard en Susanna sliepen boven in de slaapkamers van de Menkemaborg. Fieke sliep thuis bij haar vader en moeder.

b. De mooie slaapkamer beneden was alleen voor belangrijke gasten en werd ook tijdens het kraambezoek gebruikt. Gerhard en Susanna hebben dan ook wel in een wiegje naast het bed gelegen.

5. Er was nog helemaal geen badkamer in de Menkemaborg en ook geen wc. Fieke of een andere dienstmeid bracht 's ochtends een lampetkan met water naar de slaapkamer. Met dit water konden de bewoners zich een beetje wassen. Buiten was (en is) een secreet – een stilletje. En verder stonden er po's in de slaapkamers.

6. Deze tijd wordt de Pruikentijd genoemd, omdat mensen (vooral volwassenen) een pruik droegen. Je had toen ook echte feestpruiken voor bijzondere gelegenheden.

7. Zaken zoals: elektriciteit en lampen, centrale verwarming of gaskachels, waterleiding, radio en tv, computer (en alle andere elektrische apparaten), mobiele telefoons, telefoons, auto's, vliegtuigen, een 'tomtom', etc etc.

8. Andere dranken die men toen net ontdekte waren thee en chocolade.

9. Al het mooie porselein komt uit China. Een enkel voorwerp komt uit Japan, maar in ieder geval uit het verre oosten. Deze voorwerpen zijn met de schepen van de VOC naar Nederland gekomen.

De schepen namen vooral specerijen en zijde mee, maar het meegenomen porselein werd ook heel populair en graag door rijke Nederlanders (en Groningers) gekocht.

10. Gerhard en Susanna kregen les in het Frans. Frans was de taal die de rijke mensen onderling spraken. Gerhard kreeg ook les in het Latijn, want heel veel boeken waren in het Latijn geschreven.

Er is voor open vragen gekozen, omdat dit meer inzicht biedt in wat er werkelijk is blijven hangen van alle informatie die de leerlingen hebben gekregen.